Aneta Dąbrowska

Współpraca rodziców i nauczycieli a dobro dziecka

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 2, 47-48

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Aneta Dąbrowska
nauczyciel wychowania przedszkolnego
Przedszkole w Węglowicach

WSPÓŁPRACA RODZICÓW I NAUCZYCIELI A DOBRO DZIECKA

Współpraca z rodziną, to przede wszystkim warunek i droga do sukcesu. Rodzina jest pierwszą i niezastąpioną komórką społeczną. Przedszkole jest instytucją, która spełnia funkcję opiekuńczą i edukacyjną, odgrywa ogromną rolę we wspomaganiu rozwoju dziecka oraz przygotowaniu go do dalszego życia.

Wzajemna akceptacja i zrozumienie powodują wzrost rangi przedszkola, co przejawia się w efektach oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych. Współczesna edukacja stawia na czołowym miejscu rodziców w systemie wychowania. Nauczyciele dostrzegają w rodzicach równorzędnych partnerów w procesie wychowania i kształcenia dzieci. Im większa jest spójność systemów wychowawczych placówek oświatowych oraz rodziny, tym lepszy jest rozwój wychowanków. Nawiązanie właściwej współpracy z rodzicami oraz harmonijny jej przebieg odgrywa szczególnie ważną rolę w pracy z grupą dzieci 6-letnich, które po raz pierwszy przekroczyły próg przedszkola. Na podstawie praktyki pracy z dziećmi 6-letnimi dostrzegam ogromne różnice w rozwoju emocjonalnym i adaptacji środowiskowej pomiędzy dziećmi, które edukację rozpoczęły w młodszym wieku, a tymi które do przedszkola wcześniej nie uczęszczały.

Silne wrażenia związane z przystosowaniem do nowego, często obcego środowiska, kontakty z grupą rówieśniczą, osobami dorosłymi, rozstanie z domem, rodzicami, a zarazem natłok nowych obowiązków wpływają często destrukcyjnie na psychikę dziecka, powodując zaburzenia emocjonalne. Dziecko przychodzące do „zerówki", w pierwszych dniach jest w stanie ciągłego stresu, mimo że spotyka wielu rówieśników oraz życzliwe nastawienie nauczyciela i całego personelu. Start szkolny jest źródłem wielu lęków i negatywnych myśli bądź wyobrażeń o własnej porażce i niepowodzeniu. U wielu sześciolatków obserwuje się brak odwagi w nawiązywaniu bliższych kontaktów z rówieśnikami i wyrażaniu swojego zdania. Nie sprzyja to aktywności twórczej dzieci, ponieważ w przesadny sposób koncentrują się one na swoich lękach zamiast na odważnym realizowaniu nowych zadań. Dlatego istotnym warunkiem jest włączenie rodziców w proces wychowawczy oraz nawiązanie harmonijnej współpracy na płaszczyźnie przedszkole – dom w celu pokonania zaistniałych trudności.

Aby rodzice czuli się współgospodarzami, trzeba na bieżąco informować ich o tym, co dzieje się w placówce, muszą wiedzieć, że mają wpływ na kierunki różnych działań. Na uwagę zasługują te formy, które przybliżają rodzicom pracę placówki, niwelują napięcia emocjonalne oraz pomagają przełamywać strach. We współpracy z rodzicami bardzo ważne są: zebrania ogólne, grupowe, kontakty indywidualne, zajęcia otwarte, zajęcia z udziałem rodziców, wspólne organizowanie uroczystości, pedagogizacja rodziców – pogadanki pomagające rozwiązywać różne problemy, aktualizacja wiadomości w kąciku dla rodziców, stała prezentacja prac dzieci.

Bardzo ważne jest również niwelowanie negatywnych zachowań dzieci bez względu na skutki trudnych warunków życiowych, czyli sytuacji rodzinnej. Powinno się wpajać od najmłodszych lat pozytywne zachowania w różnych sytuacjach. Przygotowując dzieci do szkoły, do pełnienia roli ucznia i wielu innych ról społecznych, należy stopniowo wprowadzać dzieci w świat pojęć matematycznych, zjawisk przyrodniczych i fizycznych, rozwijać zdolności, ucząc wiary we własne siły i możliwości, a także poczucie własnej wartości.

Nauczyciel musi szukać wsparcia rodziców we wszystkich poczynaniach, mówiąc o troskach, oczekiwaniach, informować o znaczeniu współdziałania z nimi, wspierać ich i służyć radą. Współpraca z rodzicami powinna być oparta na wzajemnym zaufaniu, ustaleniu wspólnych jednolitych oddziaływań na dziecko w przedszkolu i domu. Wobec rodziny przedszkole pełni funkcję doradczą i wspierającą działania wychowawcze: rodzic musi wiedzieć o wymaganiach przedszkola, jego organizacji pracy. Na bieżąco staramy się informować o mocnych i słabych stronach rozwoju dziecka oraz pokazujemy rodzicom sposoby postępowania w sytuacjach nietypowych, trudnych. Pomagamy w rozpoznawaniu i podejmowaniu wczesnej interwencji specjalistycznej. Prowadzimy terapię pedagogiczną i psychologiczną, udzielamy wsparcia rodzinom biednym, motywujemy do pracy, nauki, wiary we własne siły, sukces. Ćwiczymy umiejętności pedagogiczne rodziców, stwarzamy atmosferę radości i zadowolenia ze wspólnych zajęć i zabaw z dziećmi w celu ich prawidłowego rozwoju.

Rodzina i przedszkole to dwa środowiska, które w szczególny sposób oddziałują na dziecko. Nawiązanie prawidłowej współpracy między nauczycielem i rodzicami jest optymalnym warunkiem rozwoju dziecka, gdyż umożliwia organizowanie takich sytuacji wychowawczych, z których wynosi ono ważne dla siebie doświadczenia i wiadomości oraz rozwija nowe umiejętności i formy działania. Jest ona niezbędna dla pełnego i wszechstronnego rozwoju dziecka. W trosce o wychowanie dziecka oraz wzajemną współodpowiedzialność za ten proces należy integrować działania przedszkola i rodziny.

Osiąganie zamierzonych celów uwarunkowane jest: dobrą wolą ze strony nauczycieli i rodziców, ustaleniem reguł wzajemnego kontaktu, dobrą organizacją i warunkami przebiegu zadań programowych, rozumieniem celowości współpracy dla stymulowania rozwoju dziecka, dostosowaniem zadań do potrzeb, możliwości i zainteresowań wychowanków, rozwijaniem serdecznej i przyjacielskiej atmosfery. W wyniku prawidłowego wykorzystywania form i metod pracy, środków dydaktycznych oraz gdy założone cele zostaną zrealizowane, wtedy wychowankowie staną się aktywnymi, myślącymi i twórczymi ludźmi przygotowanymi do funkcjonowania w życiu społecznym.

Korzyści wynikające ze współpracy są efektem tego, że dziecko czuje się docenione i ważne, a wtedy łatwiej jest mu przystosować się do nowych panujących warunków i zaistniałej sytuacji.

Aneta Dąbrowska

Bibliografia:

Bloch K., Rogalska U., *Wybrane zagadnienia z pedagogiki przedszkolnej,* Bydgoszcz 1990.
Fulghum R., *Wszystko, co naprawdę trzeba wiedzieć nauczyłem się w przedszkolu,* Warszawa 1991.
Sawicka A. *Współpraca przedszkola z rodzicami,* Warszawa 1991.
Znaczenie dobrej współpracy z rodzicami, [w:] *Management w przedszkolu*, Warszawa 1997.
Teryks L., *Przedszkole przychylne rodzicom,* [w:] *Management w przedszkolu*, Warszawa 1997.